

## פרשת בשלח - שבת שירה



### זמני השבת



ר"ת	יעיאת שבת	כניסת שבת	הזמנים לפי פה "אר המים"
18:31	17:55	16:43	ירושלים
18:27	17:52	17:00	ת"א
18:28	17:52	17:00	חיפה
18:31	17:55	17:03	באר שבע

שבת שלום ומבורך!



מדוע אצל המצרים נאמר 'ה' ילחם לכם ואתם תחרישון' ואילו על עמלק נאמר 'וצא הלחם בעמלק'? ויש לומר שכאשר המלחמה היא על הגשמיות ועל הגוף יש לבטוח בה' יתברך באמונה שלמה שה' יושיע אותנו, אולם כאשר המלחמה היא על הרוחניות, על התורה צריך האדם לקום בעוז ובחוזקה, ולהילחם כנגד האויב. ומכיון שעמלק בא להסית ולהדיח את ישראל מדרך ה' ולקרר את האמונה, על כן צריך להילחם כנגדו בכל תוקף. וההוכחה לדברים, חג החנוכה וחג הפורים. בחנוכה קוראים הלל גמור עם ברכה כל השמונה ימים ומדוע? כיוון שניסו לפגוע בתורה הקדושה וניסו לפגוע ברוחניות שלנו, כאשר מנסים לנתק את היהודי מהשורש שלו מהתורה הקדושה זה הדבר החמור ביותר. לעומת זאת בפורים, ניסו להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים, אך לא קבעו להגיד הלל בברכה, לעומת זאת בחנוכה שלא ניסו להרוג אותנו, אבל ניסו להחטיא אותנו, שם כן קבעו הלל בברכה. וכבר אמרו, גדול המחטיאו יותר מההורגו.. כי ההורגו, הורגו בעולם הזה, אך המחטיאו, הורגו גם בעולם הזה וגם בעולם הבא..

מספרים, על יהודי עשיר, שהזמין טיסה לאחד היעדים שטס אליהם לצורך פגישת עסקים. והמקום ישיבה שהוא הזמין לא היה נוח לו, הוא קרא לדיילת וביקש לעבור במטוס למחלקה נוחה יותר, הדיילת שמעה את בקשתו, והצטערה "אנו לא יכולים לעשות דבר כזה, היית צריך לרכוש זאת למטה לפני הטיסה. האיש העשיר חיך, פתח את המזוודה ושלף כמות נכבדת של שטרות, "קחי.. זה עבור הבקשה שלי..." הדיילת הצטערה ואמרה שנית, "אנו לא יכולים לעשות דבר כזה. הטיסה כבר החלה ואנו לא משנים מקומות ומחלקות בעד שום כסף..". האיש העשיר היה המום, הוא הציג עוד כסף ועוד כסף אך הדיילת המשיכה לסרב. בשלב כלשהו הוא התעצבן וביקש לדבר עם האחראי של הטיסה, האחראי ניגש אליו ושאל לפרש העניין, "אני איש עשיר מאוד, המקום כאן לא נוח לי, אני מעוניין לעבור למקום אחר, למחלקה אחרת, והינה כמו שאתה רואה, יש לי ים של כסף, רק תבחר כמה..". אחראי הטיסה חיך ואמר, "מצטער אדוני, יש לנו כלל, בשמיים לא עושים עסקים! היית צריך לעשות את זה למטה..." וזה הנמשל לחיים שלנו, בשמיים, בעולם הבא, לא עושים עם האדם עסקים, לא משנה כמה כסף צברת ויש לך, זה לא יעזור לך למעלה, מה שרכשת וצברת כאן, המצוות, המעשים הטובים, התורה הקדושה שלמדת ועמלת עליה, זה מה שישאר לך לנצח נצחים.. זה מה שילווח אותך בעולם הבא.

בשירת הים, פעם אחת כתוב שהמים להם "חומה" ופעם כתוב "חמה" בלי ו'. ואפשר לפרש את השוני כך: פעם אחת כתוב חמה מלשון כעס של העבודה זרה של פסל מיכה. אך פעם אחת כתוב "חומה" מלשון הגנה. ועל דרך הדרש, אם אדם הולך בעצת היצר הרע וכועס, כאילו עובד עבודה זרה והינה רמז לדבר "חמה" מלשון כעס ופסל מיכה. (עבודה זרה) ואילו אדם שהולך בדרך ה', אז המים (התורה) היא לו לחומה. ועוד רמז להבדל ביניהם, עם ו' זה חומה (ו' זה התורה הקדושה שניתנה ב ו' סיוון). ואילו בלי ו' זה חמה: כלומר בלי התורה ויראת ה' האדם כועס וכאילו עובד עבודה זרה (חמה).

## העלון מוקדש לעילוי נשמת:

- |                  |                |                   |
|------------------|----------------|-------------------|
| שמעון בן עיישה   | גרשון בן רחמה  | אורלי בת סעידה    |
| יצחק בן רחל      | אהרון בן חזלה  | נוריה בת נעימה    |
| דוד בן נטע       | חי בן ירדנה    | קוקב בת אביגיל    |
| יקותיאל בן שושנה | חנניה בן אסתר  | אינס בת מרים      |
| דוד בן אוריט     | יהושוע בן תמו  | חדווה בת מסעודה   |
| אליהו בן רחל     | יוחנן בן בסקי  | ציפורה בת רבקה    |
|                  | נתנאל בן אורלי | ז'נין בת מזל      |
|                  | ישראל בן נזי   | שרה בת זילפה      |
|                  | יעקב בן סעידה  | סוזן בת מסעודה    |
|                  |                | שרה בת חנינה      |
|                  |                | אליס עישה בת סימי |

"התפילה היא ההכנה הנצרכת לך שהדבר שבו אתה חפץ יגיע אליך בזמן ובמצב שבהם הנך מוכן לקבלו".

(רבי נחמן מברסלב)



ראשון	יד' שבט	שני	טו' שבט	שלישי	טז' שבט	רביעי	יז' שבט	חמישי	יח' שבט	שישי	יט' שבט	שבת	כ' שבט
ל"א תחנון במנחה פטירת הצדיקים ר' יעקב יהושע - פני יהושע ר' יצחק אבוחצירא	ראש השנה לאילנות ל"א תחנון פטירת הצדיקים: ר' אליהו חסין, ר' יונת חורי, ר' דוד טויסא	פטירת הצדיקים: ר' שלום מרדכי הכהן שברון ר' יונה בנן	פטירת הצדיקים: ר' חיים פלאגי ר' בנימין וולף מקרקא ר' משה מקיטוב ר' בנימין הכהן	פטירת הצדיקים: ר' בנימין ביינוש פינקל	פטירת הצדיקים: ר' יצחק ברוך סופר	פטירת הצדיקים: אשר בן יעקב ר' עובדיה הדאיה							

# מתורתו של הרב הגאון יורם מיכאל אברג'ל



## אמרי נועם

## בצור ירום

בנוגע לשירת הים שאמרו משה ובני ישראל לאחר שארע להם הנס הגדול של קריעת ים סוף, אומר המדרש (שמות רבה כג,א) "אז ישיר משה... אמר רבי ברכיה בשם ר' אבהו: אף על פי שמעולם אתה, לא נתיישב כסאך ולא נודעת בעולמך עד שאמרו בניך שירה...". מבואר בהמשך דברי המדרש (שם פסקה ד) שמיום שברא הקב"ה את העולם ועד שעמדו בני ישראל על הים, לא היה אדם שאמר שירה לקב"ה עד שבאו בני ישראל ואמרו לפניו את שירת הים. הקב"ה ברא את האדם הראשון ובכל זאת הוא לא אמר שירה לפניו. הקב"ה הציל את אברהם אבינו מכבשן האש ומארבעת המלכים ובכל זאת הוא לא אמר שירה לפניו. הקב"ה הציל את יצחק אבינו מן העקדה ובכל זאת הוא לא אמר שירה לפניו. הקב"ה הציל את יעקב אבינו מהמלאך ומעשו ומאנשי שכם ובכל זאת הוא לא אמר שירה לפניו. ורק כאשר באו בני ישראל לים סוף ונקרע להם הים – מיד אמרו שירה לפני הקב"ה. "אמר הקב"ה: לאלו הייתי מצפה".

כלומר, ישנה חשיבות עצומה לכך שאדם מכיר בחסדים המרובים ובניסים המופלאים שהקב"ה עושה עימו ומתוך כך מתעורר לשיר שירה של הודעה לפני הקב"ה, והקב"ה כביכול, ממש מצפה לכך שאדם ישיר לפניו. כי כשאדם שר שירה של תודה לקב"ה על דבר נס שעשה עימו, בזה הוא מודיע ומפרסם את מלכותו של הקב"ה בעולם ובזכותו הקב"ה יושב על כסא מלכותו. ומכיוון ששירת הים הייתה השירה הראשונה שהתעורר משהו בעולם לשיר שירת הודאה לקב"ה לכן היא ראשונה במעלה לכל השירות שנאמרו בעולם מאוחר יותר, כמבואר בזהר הק' (תרומה קלא,ב) וזה פירוש הזוהר: השבח של שירת הים מעולה מכל שאר השירות והתשבחות שבעולם והשכינה הקדושה אינה נתקנת משום שירה שבעולם כפי שהיא נתקנת משירת הים. ולכן כל מי שאומר את שירת הים בשמחה ובכוונה ומצייר בדעתו כאילו הוא עומד כעת ביבשה בתוך הים והמצרים טובעים והוא ניצול גם לו נמחלים כל העוונות כפי שנמחלו לעם ישראל בזמן שאמרו את שירת הים. (מתוך אמרי נועם פרשת בשלח, מאמר ט').

אתה צריך לעבוד את ה' מתוך ביטול, שורש הטוב זה הביטול ושורש הרע זה ה"אני" לכן לעולם אל תתפוס במה לעצמך, אל תחפש כבוד, אל תתרחק ממנו ככל שתוכל. יותר מלימודך עשה, ונאמן הוא בעל מלאכתך ישלם לך שכר פעולתך. בעל מלאכתך זה הקב"ה והוא ישלם לך את השכר. לכן חבל לבזבז את הזמן היקר, כל שניה שווה הרבה, אלא יש לחטוף כמה שיותר, אם זה מקרא, משנה, תלמוד וכו'. אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו (פסחים נ' ע"מ). מכאן אנחנו לומדים שכל פעם שאדם מתעלה בין אם זה בקיום מצוות של תורה, או מצוות מדרבנן, או בחומרא או בקדושה בכל תוספת שמוסיף, מגיע האדם לאט לאט למדרגת צדיק. כי להיות צדיק, העניין הוא שכל האדם לסמן את עצמו בכיוון של התעלות, לכן תמיד ישאף לעליה, וגם אם נופל מידי פעם, לא יפול ברוחו כי זה טבע הדברים, "כי נפילתי קמתי" (מיכה ז') לפעמים שורש היידה הוא תחילת העליה.

"ובגמרא סוף פרק ט' דברכות (דף ס"א ע"ב) צדיקים יצר טוב שופטן כו', רשעים יצר הרע שופטן. בינונים זה וזה שופטן וכו', אמר רבה כגון אנא בינוני" – כשאבי שמע את דברי רבה שמחזיק את עצמו לבינוני, הוא נבהל מאוד, "אמר ליה אביי לא שביק מר חיי לכל בריה וכו'". – אומר רש"י אם אתה (רבה) מן הבינונים אין לך צדיק גמור בעולם, כי ידוע שהצדיקים מדברים דברים מדוייקים, הם לא מחפשים ענווה, אלא הם ישרים מאוד. ולכן אמר לו אביי "לפי דברי כבוד תורתו, אינך משאיר חיים לאף אחד" כי רבה היה במדרגה מאוד גבוהה, הוא היה שותף בבית דין של מעלה. יש כמה נשמות של צדיקים שנעזרים בהם לעיתים בהחלטות של מעלה, כמו שמסופר על המהרש"א שהוא היה הפוסק הסופי במשפטו של שאול המלך על שרדף אחרי דוד, שניהם הגיעו לביתו יום אחרי יום והוא פסק מה שפסק. המהרש"א חי לפני ארבע מאות שנה, הוא היה מיוחס למהר"ל מפראג מזרע יהודה. יש צדיקים שמה שהם אומרים למטה מסכימים איתם למעלה, אחד מהם היה רבה כפי שמספרת הגמרא (בב"מ פ"ו ע"א) שהיתה מחלוקת בבית דין של מעלה... אמר הקב"ה שרבה הוא זה שיכריע ביניהם. (ובשבוע הבא נביא את סיפורו של המהרש"א.)

(מתוך "בצור ירום" חלק א', פרק א', עמ' 156)

## הליכותיו והנהגותיו בקודש של סידנא בבא סאלי



ומספרים על הבבא סאלי הקדוש, שפעם אחת לא הרגיש טוב. בני משפחתו ביקשו ממנו שיסכים לקבל טיפול רפואי בבית החולים. הבבא סאלי השיב להם כי הוא בריא ואינו צריך שום טיפול. אך לאחר שעברו כמה ימים ומצבו לא השתפר, הפצירו בו שילך לבית החולים. השיב להם "אני מסכים ללכת כדי שלא תצטערו, אך דעו שאין לי כלום". כאשר הגיעו לבית החולים עבר הבבא סאלי סדרת בדיקות ואכן לא נמצא שום דבר המסביר את פשר חולשתו. הרופאים המומחים הפנו את הבדיקות למנהל המחלקה, אך גם המנהל הראשי לא מצא שום סיבה לחולשתו של הבבא סאלי. מנהל המחלקה אומנם היה דתי, אך לא שמע מעולם על הבבא סאלי. בנתיים, ביקש הבבא סאלי ממשמשו שיכין לו תה כמו שהוא רגיל לשתות עם 5-6 כפיות סוכר. רבינו טען שהתה טעים רק שהוא מתוק. הבבא סאלי שתה את התה והשאיר מעט על מנת לכבד את מנהל המחלקה. מנהל המחלקה שתה מהתה של הבבא סאלי ופתאום אמר "עכשיו אני מבין מאיפה חולשתו של הרב. כבוד הרב חולה בסכרת מרוב הסוכר שהוא שותה". הבבא סאלי ביקש לקרוא למנהל המחלקה ולמסור לו שהעניין דחוף כי יש לו משהו לבשר לו.. תשובתו של הבבא סאלי למנהל המחלקה הותירה אותו מופתע ללא מילים... וההמשך בגיליון הבא...

## רבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב



מעשה בחסיד של רבינו הצדיק ר' נחמן מברסלב, אשר עז היה רצונו לנסוע למקום מסויים לעסקי פרנסה על אף שמלחמה מסוכנת נערכה באותו מקום. ובא לשאול את רבי נחמן אם להסתכן ולעשות כן או לא. ורבי נחמן ענה לו שישווה בדעתו את ה"כן" – היתרונות שבנסיעה זו, וה"לא" – החסרונות בנסיעה הזו, ושלא תהיה לו שום נטיה לאחד מהצדדים, ושיאמר אחר כך חמישה פרקי תהילים "ומה שיעלה בדעתך אחר כך תעשה". וכן עשה האיש, וחזר אל רבי נחמן ואמר כי עלתה בדעתו מחשבה לנסוע. לא הוטב הדבר בעיני רבי נחמן, כי ידע שנטה ליבו של האיש לנסיעה זו מחמת תאוות הממון שהיתה לו. ובכל זאת אמר לו רבי נחמן "נו טוב, עם דג קטן אפשר לפעמים לתפוס דג גדול..". האיש הגי' לא הבין כלל למה הכוונה, אך שמח שקיבל אישור ויצא לדרכו... והינה סיבת הקב"ה כי באותו מקום אליו נסע, ובו רצה להתפרנס, היה איש אחד שהיה יהודי עשיר, שחיפש מישהו כמוהו, והחסידי מצא חן בעיניו מאוד והם החלו לעבוד יחד. כאשר החסידי החל לנסות ולדבר עם היהודי העשיר דברי תורה וקדושה, הוא הופתע לגלות ש... ההמשך בשבוע הבא.

**גם אתם יכולים להיות שותפים ביזכי הרבים!**

לקבלת העלון באיזור מגורכם, ולהקדשת שם להצלחה, רפואה או לעילוי נשמת יקירכם ולהיות שותפים ביזכי הרבים.

צרו קשר במס': 0523458725



# הבעל שם טוב הקדוש



הבעל שם טוב עמד בבית מדרשו עטוף בטליתו והתכונן לתפילת "כל נדרי". הקהל הגדול שנאסף בבית המדרש המתין לתחילת התפילה, אולם הבעל שם טוב היה שקוע בהרהורים. לאחר שעה קלה, לפתע, פקח הבעל שם טוב את עיניו, ועל פניו השתפכה נהרה של שמחה. איש לא הבין מה אירע לבעל שם טוב, כל החסידים חיכו למוצאי יום הכיפורים על מנת לשאול את רבם לפרש העניין. בצאת כיפור, הבעל שם טוב כינס את חסידיו ולא המתין לשאלתם, אלא מיד החל לספר להם את הסיפור הבא: "באחד הכפרים גר יהודי שמתפרנס מאדמה שאותה השכיר מאת בעל האחוזה. הוא היה אדם נעים הליכות ובעל האחוזה העריך אותו מאוד. אדם זה נפטר יום אחד והשאיר אחריו אלמנה צעירה וילד קטן. לא עברו ימים וגם האלמנה נפטרה מצער, והילד הקטן נשאר יתום ובודד. את הילד היתום אימץ בעל האחוזה הגוי מכיוון שלא היו לו ילדים הוא נקשר מאוד לילד הקטן והיתום, וטיפל בו כאילו היה בנו האמיתי. עם השנים, שכח הילד הקטן לחלוטין מיהדותו. פעם אחת ששיחק עם חבריו פרצה ביניהם קטטה ובמהלך המריבה קרא לעברו אחד הילדים "ז'יד" (יהודי) "אינך בנו של בעל האחוזה וההורים שלך האמיתיים היו יהודים ונפטרו". הילד הקטן פרץ בבכי ורץ מיד לאחוזה. כשדמעות חונקות את גרונו ניסה לחקור את בעל האחוזה על עברו. בעל האחוזה ניסה להרגיעו ולהסיח את דעתו, אך הילד הקטן לא נרגע, הוא שאל את בעל האחוזה כמה שאלות עד שלבסוף נאלץ בעל האחוזה להודות באמת, כי אכן הוריו היו יהודים. יוס'לה ביקש שיספר לו קצת על הוריו, ובעל האחוזה סיפר לו כי הם היו אנשים טובים וישרים, יהודים שהיו דבקים בדתם והיו בקשרי ידידות טובים עימו. "אולם" הוסיף בעל האחוזה, "הם היו עניים מרודים ולא השאירו לך דבר, מלבד, איזה ספר ישן ושקיק בלוי ומיושן". היו אלה טלית ומחזור של הימים הנוראים, יוס'לה ניסה לפתוח את הספר אך הוא לא ידע לקרוא בו אפילו מילה אחת. הוא גם לא ידע למה משמשת הטלית, למרות זאת, הוא שמר על החפצים הללו מכל משמר. עברו ימים ויוס'לה יצא לטייל בכפר, לפתע הוא הבחין ביהודים עם מזודות המתכוננים לנסיעה, "לאן אתם נוסעים?" שאל בסקרנות, "האם יש יריד?" הם השיבו לו שהם נוסעים לעיר הסמוכה להתפלל במניין גדול בראש השנה יחד עם כל היהודים. "מה זה ראש השנה?" שאל הילד, הם סיפרו לו כי ראש השנה הוא יום הדין בו מבקשים עבורא עולם שיתן לנו שנה טובה בגשמיות וברוחניות. עברו ימים אחדים, ויוס'לה חולם חלום, בחלומו ראה את אביו המנוח שאמר לו "יוס'לה יקירי בני היקר, יהודי ככל היהודים, קום ולך לבית הכנסת להתפלל וה' יתברך יאזין לתפילתך. יוס'לה נבהל, הוא לא ידע כיצד לפעול. בלילה השני, שוב יוס'לה חלם חלום, ובחלומו הוא ראה את אימו שאמרה לו "בני אהובי, הרי אתה יהודי, מקומך בין אחיך היהודים, היום יום ראש השנה קום לך אל אחיך היהודים, עדיין לא מאוחר מידי". נבוך ומבולבל היה יוס'לה הקטן, הוא לא מצא מרגוע ומקום באחוזה. משהו משך אותו אל אחיו היהודים, הוא לא יכל עוד להישאר בבית, בהחלטה נחושה לקח את השקיק והספר שקיבל בירושה ועזב את ביתו של בעל האחוזה ויצא לדרך. לאחר כמה ימים הגיע לעיר הגדולה, ושאל היכן בית התפילה היהודי. עיף ושבור רצוצן הגיע לבית הכנסת, כולם היו עטופים בגדי לבן, והתפללו בדביקות ובתחנונים. היה זה ליל יום כיפור, והמתפללים אמרו "כל נדרי", הילד האזין לתפילות ולבכיות שבקעו מעומק הלב והן נגעו לליבו. גם נפשו רצתה להשתפך בתסילה מתוקה לפני ה' אך הוא לא ידע כיצד להתפלל. כאב ליבו של הילד קרע שחקים בעולמות העליונים – אמר הבעל שם טוב הקדוש, "גם אני עקבתי אחרי יוס'לה הקטן, הצטערתי מאוד עבורו, פחדתי שמא יצא מבית הכנסת בייאוש חס ושלום ויבא מכלל ישראל, אולם לפתע פתח הילד הקטן את מחזור התפילה אשר עימו ואמר "ריבוננו של עולם גם אני רוצה להתפלל ולשפוך נפשי וליבי לפניך, אך אינני יודע מה להתפלל וכיצד להתפלל, קח ריבוננו של עולם את כל המחזור כולו ויהיה זה בעיניך כאילו התפללתי גם אני כמו שצריך". כאשר סיים יוס'לה להגיד זאת, עיניו התמלאו דמעות, והוא החל לפרוץ בבכי קורע לב, התפילה שלו קרעה את השמיים והגיעה עד כסא הכבוד, וכשראיתי זאת, שמחתי שמחה גדולה על מעלתה של הנשמה היהודית, גם כאשר היא מנותקת מיהודים ויהדות במשך שנים, ולכן שמחתי שתפילתי הצטרפה יחד עם תפילתו ובטוח אני שתהיה לנו שנה טובה ומתוקה. גם עיניהם של החסידים מלאו דמעות בשמעם את הסיפור הנ"ל.

## הרב הגאון הרב ישראל אברג'ל שליט"א



וכתב הרב, ולעניות דעתי נראה ליישב, אם יראה בעיני דמר, דהוכרחו רבינו הטור ומר"ן הקדוש להתחיל בסדר הזה של השכמת הבוקר תחילה, מאחר והטור התחיל בתחילה כמשנת חסידים דרבי יהודה בן תימא "הוי עז כנמר", דהוי כלל גדול בעבודת הבורא יתברך, ומזה נמשך לו ללמד לאדם דעת ומוסר השכל, דצריך להתגבר כארי לעמוד על המשמר לאשר לחזק ולקיים את המצוות, ואם בתחילת פיתוי היצר הרע הבא לו לאדם דהיינו בבוקר, בעניין קימתו ממתו, וישמע אז לקול יצרו וימשיך בשנתו, שוב לא יוכל לעמוד מפניו. על כן התחיל הטור מדינים הנוהגים בבוקר שיתגבר כארי לעבודת בוראו וכו', דהוא נמשך אחר הצעתו הראשונה, וגם מטעם שהוא כלל לקיים כל הנמצא כתוב בספר הזה. ועל כן עיקר גדול וחשוב לאיש הירא את דבר השם להיות נשמר ביותר לבלתי יעבור עליו עמוד השחר בשינה, אלא אדרבה יחיש צעדיו, וימהר לקום בזריזות בבוקר השכם לכבוד קונו יתברך ויתעלה.

העולה מדברי קודשו של הגאון רבינו חיים פלאגי זיע"א שבהיות ותכלית כל מצוות התורה הקדושה היא כדי לזכות לכבוש את היצר הרע, ולכן צריך להיות כל אדם כובש את יצרו, ולפי שבשעת השינה האדם שקוע בחומריות וגם מעט הרוחניות שבו מסתלקת ממנו באותה העת, והינה כאשר זוכה האדם לשבור את החומריות הזו של השינה הרי הוא לוכד את יצרו בידו מתחילת קימתו, ומובטח לו שיעזרהו השם יתברך להיותו נשמר ממנו כל היום, וזה מה שנאמר אצל אברהם אבינו עליו השלום "וישכם אברהם בבוקר ויחבוש את חמורו". (בראשית כבג) והיינו שכבר מילדותו הרגיל את עצמו לחבוש את חומריותו דהיינו – יצרו.

(חלב הארץ, חלק ראשון סימן א' פרק א' עמ' 67-68).

## הרב הגאון שלום ארוש שליט"א



לכן על חיסרון במידת הכרת הטוב גם לא שייך להתנצל ולומר "לא למדתי תורה, לא ידעתי וכו'". כי זה דבר בסיסי במוסר האנושי שהאדם ידע להגיד תודה! כשאנחנו נשים זאת לנגד עינינו, ונידע שכל עונש שיש בעולם הזה: מחלות, גירושין, צרות וכו', ר"ל, הם רק בגלל שעדיין לא תיקנו את העוון של בכיה של חנינים, ועדיין אנו בוכים ומתלוננים והגלות מתארכת, ונבין שעיקר העבודה של האדם היא לעקור את המידה הרעה של כפיות הטובה, ונתחיל ללכת עם תודה והודאה אז כבר הגאולה תגיע בצעדי ענק.

ביטול כל הצרות – מכאן כבר אפשר להתחיל להבין את דברי רבי נתן המצוטטים בפתיחת הספר, שהם למעשה היסוד העצום שאנחנו רוצים ללמוד בספר זה – שכל הגאולה תלויה בזה: שאנחנו נלמד להגיד תודה! (שעריו בתודה, פרק א', עמ' 27).



## מרן פאר הדור - הרב עובדיה יוסף זצ"ל

ברכת אשר יצר - (שו"ע סימן ז-ז) :

אמרו חז"ל הקדושים (מכות טז): כל המשהה את נקביו עובר משום "בל תשקצו את נפשתיכם" ולכן, אם נתעורר לו צורך לצאת לנקביו, בין לקטנים ובין לגדולים, לא ישהה עצמו אלא ילך ויצא לנקביו מיד. (הליכ"ע ח/א עמ' לח). ומכל מקום, אם היה עוסק בתורה, או שהתחיל לשמוע קריאת התורה או קריאת המגילה, או קריאת ההלל, ונתעורר בו צורך לנקביו, ויכול להחזיק עצמו עד כדי שיעור הליכת פרסה (שעה ושתיים עשרה דקות - 72 דק'). יסיין העניין שעוסק בו ואחר כך ייצא לנקביו. ואפילו אם הוא מסופק אם יכול להחזיק עצמו עד שעה וחומש רשאי להמתין עד שיסיים העניין, ואחר כך יצא לנקביו. (הליכ"ע ח/א עמ' לט).

אולם, אם יודע בעצמו שלא יוכל להחזיק עצמו עד שעה וחומש, נכון יותר שיפסיק וייצא לנקביו מיד, אלא אם כן יגרם לו ביטול תורה מחמת כן, או שהוא מלמד תורה לתלמידים, וחושש שמא יתבטלו מלימודם מחמת כן. (הליכות עולם ח/א עמ' לט).

אם שכח לברך - מי שהוצרך לנקביו ושכח לברך אשר יצר, יכול לברך אשר יצר לפחות עד שיעור פרסה, דהיינו שעה וחומש (72 דק') (יבי"א ח/ט,ג). אבל לאחר מכן, יברך בלי שם ומלכות, וספק ברכות להקל. ואם הוצרך שוב לנקביו, אפילו בתוך שבעים ושתיים דק', לא יברך "אשר יצר" לפני, אלא רק לאחר שיחזור ויעשה צרכיו ויטול ידיו. (הליכ"ע ח/א עמ' מ - יחוו"ד ח/ד סו"ס ה).

בברכת אשר יצר, אם בריך ויצא ידי חובה, אינו יכול לברך אשר יצר להוציא אחרים ידי חובה, שספק ברכות להקל. (יבי"א ח/י,ג,ב).



## הרב הגאון ראובן אלבז שליט"א

יסוד נוסף, "כה תאמר לבית יעקב ותגד לבית ישראל" - הקדים את הנשים לאנשים, מדוע? אם האנשים יקבלו תחילה ולאחר מכן ידרשו מהנשים להסכים לכך, הן תרגשנה שהדבר נעשה בעל כרחן וממילא ההסכמה שלהן לא תהיה אמיתית. ולכן במקום לצוות את האישה ולהנחית עליה הוראות מלמעלה, צריך לשתף אותה, להוועץ בה, לתת לה תחושה אמיתית שהיא לא באה לבצע פקודות אלא היא חלק מהעניין ושותפה בו. בדרך זו היא תקבל את הדברים ותסכים להם. זאת עוד, לא ניתנה תורה אלא לאחר ערבות של תינוקות של בית רבן. מי מחנך את הילדים? האמהות. לכן דבר ראשון - "כה תאמר לבית יעקב" בלשון רכה, כדי לרצותן, כדי שיקבלו את הדברים ואז יוכלו לחנך את הילדים לתורה.

"חכמות נשים בנתה ביתה" - מיליוני אנשים התייצבו למרגלות הר סיני וקיבלו את התורה הקדושה - שש מאות אלף איש ועימם הנשים וכל האנשים שמתחת לגיל עשרים. כולם היו שווים בקבלת התורה - האנשים והנשים. ואז אומר הקב"ה למשה רבנו: קודם כל לך אצל הנשים כי אם הן לא ירצו לקבל את התורה לא תוכל לקיים את העולם. הכל תלוי באישה. "חכמות נשים בנתה ביתה ואולת בידה תהרסנו" (משלי יד,א). מהי "חכמות נשים"? נמשיך בשבוע הבא... (משכני אחרך, במדבר, כג).

### העלון מוקדש לרפואת:

- צ'יצ'אן בן ביסקה
- חזלה בת חביבה
- אהוד בן רבקה
- דביר בן גאולה
- יוסף בן שושנה
- מרים בת אסתר בלור
- ליטל בת אורנה חווה
- ראובן בן חנה
- מרדכי בן ג'ראן
- חיה אביגיל בת אליס

## רבנו יוסף חיים - הבן איש חי זצ"ל



"וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים.... וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים" - נראה לבאר, כי אין כאן כפל לשון, אלא מתוך שראו ישראל את מצרים מתים על שפת הים, היה עליהם להודות ולשיר לפני ה' יתברך, צירפו לשמחתם גם את הנס הראשוני של הצלת ישראל ממצרים - היד הגדולה של בתיה בת פרעה שהוציאה את משה רבינו ע"ה מטביעתו ביאור. וביאור הדבר, שהרי אמרו במסכת ברכות, לגבי מי שזכה להינצל או לראות נס, והוא חייב להודות לה', שעליו להזכיר באותה הזדמנות את כל הניסים שעשה לו ה' יתברך קודם נס זה. ואם כן, עם ישראל אחרי יציאתם ממצרים היו מסובבים בניסים גלויים כדי לגאולם מתחת יד פרעה - אך הנס הראשון הקשור להצלתם היה: נס הצלת משה רבנו ביאור. מכיוון שהוא היה המיועד מאת ה' לגאול את ישראל, וכפי שאמר לו הקב"ה בבוא הזמן "אם אין אתה גואלם - אין אחר גואלם" (ראה שמות רבה, ג,ג) אם כן, לא היה מדובר בנס פרטי אלא בנס הקשור להצלת כל ישראל. ובאמת נס הצלתו מורכב מכמה ניסים: יונכד שמה אותו בתיבה מוגנת על שפת היאור, חברותיה של בתיה אינן מטביעות אותו בניגוד לגזירת המלך, ידה של בתיה נתארכה עד לתיבה הרחוקה, בתיה התעוררה בחמלה על הילד והצילה אותו ממוות, הניסים הרצופים האלה הם היו למעשה השלב הראשון של מערכת ניסים ונפלאות שהביאו בסופו של דבר לגאולתם הסופית של ישראל משעבוד מצרים. ולכן כעת כאשר הם רואים בראייה מוחשית את השלב הסופי - "וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים" - נזכרו וראו בראיה שכלית את הנס הראשון של הצלת משה ע"ה בתיה ואז אמרו שירה על הכל בבת אחת.

### העלון מוקדש להצלחת:

- מור אבי אוריאל בן ציפורה
- עזרא בן נאוה
- גיא בן איריס
- אלעזר בן כוכבה
- שלמה ואנגלה אסתר חמרה
- מרת אימי ויויאן בת נוריה
- בת חן בת עירית
- אליעד אליהו בן אריאלה
- בר ושרית ישראל
- בן ושירה אסתר מרדכי

## "עין חיים היא למחזיקים בה"

המעוניינים לסייע בהוצאות העלון ובזיכוי הרבים, מוזמנים ליצור קשר: במספר: 0523458725 או במייל: mahamardaniel@walla.co.il